

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Razlovan Mihail și avocatul acestuia Burduja Sergiu, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni din 23 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Razlovan Mihail Gheorghe,

născut la 25 noiembrie 1982, originar și domiciliat pînă la reținere în or. Criuleni, str. 31 August 129.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 22 septembrie 2014 - pînă la 23 martie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 09 aprilie 2015 - pînă la 29 mai 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 30 iulie 2015 – pînă la 04 noiembrie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, din 23 martie 2015, Razlovan Mihail a fost condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare,
- în baza art. 27, 151 alin.(1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani 1 lună închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Razlovan Mihail se învinuiește de faptul că, la 27 decembrie 2013, aproximativ la ora 01³⁰, fiind la domiciliul lui Malai Aelita, din s. Slobozia Dușca, r-nul Criuleni, în urma unui conflict, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței soției

sale Razlovan Tatiana, după care, cu un cuțit de bucătărie i-a aplicat o lovitură în regiunea capului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de excoriație pe cap, antebrațul drept, care se califică ca vătămări neînsemnate și suferințe psihice.

Tot el, la data de 04 martie 2014, aflându-se în stradă, în s. Slobozia-Dușca, r-nul Criuleni, avînd intenția omorului unei persoane, i-a aplicat multiple lovituri cu un cuțit în regiunea feții lui Razlovan Tatiana, cauzându-i vătămări ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, însă, din motive independente de voința sa, nu și-a putut duce intențiile sale criminale pînă la capăt, fiind oprit de către Purcel Inga.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul și avocatul Burduja S. în numele inculpatului, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare. În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În argumentarea apelului a menționat că, instanța de fond greșit a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 151 alin. (1) Cod penal invocînd lipsa laturii subiective a infracțiunii, motivînd prin faptul că acuzarea nu a prezentat suficiente probe ce ar dovedi intenția inculpatului la lipsirea de viață a părții vătămate.

La fel, instanța nu a ținut cont de prevederile pct. 4 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 24.12.2012 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvîrșite prin omor”, potrivit căreia, *tentativa de omor* poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci cînd făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Astfel, nu s-a luat în considerație faptul, că acțiunile criminale ale inculpatului au fost întrerupte de către Purcel I., precum și faptul, că chiar

după curmarea acțiunilor sale, inculpatul o perioadă îndelungată de timp amenința victima că va finaliza intenția sa și oricum o va omorî pe Razlovan T.

- avocatul Burduja S., casarea sentinței în partea condamnării în baza art 27, 151 alin. (1) Cod penal și pronunțarea unei hotărîri de încetare a procesului penal, pe motivul încălcării prevederilor art. 6 CEDO și art. 230, 251 Cod de procedură penală.

Consideră că din momentul în care ordonanțele privind începerea urmăririi penale au fost pornite împotriva unei persoane concrete – Razlovan M., respectiv această persoană deține calitatea de bănuît indiferent dacă a fost sau nu emisă ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît. Astfel, potrivit art. 63 alin. (2) pct. 3) CPP, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuît persoana, în privința căreia a fost data o ordonanță de recunoaștere în această calitate mai mult de 3 luni.

Prin urmare, organul de urmărire penală a încălcat prevederile art. 63 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de avocatul Burduja S. în numele inculpatului, admis apelul procurorului, casată total sentința contestată și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

- Razlovan Mihail a fost condamnat în baza art. 201¹ alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare, în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 10 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Razlovan M. a infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (1) și 27, 145 alin. (1) Cod penal, *violența în familie*, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică și suferință psihică, și *tentativa de omor a unei persoane*.

Instanța a conchis că sentința nu cuprinde descrierea faptei criminale prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, considerată ca fiind dovedită, ceea

ce este incorect și contravine prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, încălcare care a dus la casarea sentinței în partea respectivă

Cu referire la episodul din 04 martie 2014 privind infracțiunea tentativei de omor, instanța de apel a menționat că luînd în considerație împrejurările în care a fost comisă fapta, Razlovan M., prin agresare vădită a aplicat victimei cu un cuțit, multiple lovituri, în regiunea feții, cauzîndu-i plagă tăiată a feței de la baza urechii drepte marginea ei de sus pînă în regiunea orbiculară din dreapta cu lungimea de 12 cm, cu hemoragie activă, arterială din artera temporară și ramificațiile ei, și o plagă tăiată cu lungimea de 6 cm, constituie dovada incontestabilă, că acesta a prevăzut și a urmărit omorul persoanei.

Chiar dacă între decizia de a lovi cu cuțitul victima și punerea ei în executare a existat un interval de timp scurt, în conștiința inculpatului a avut loc procese psihice, ce caracterizează vinovăția de omor sub forma tentativei, întrucît, din punct de vedere subiectiv, forma acestei vinovății pentru existența infracțiunii date este intenția, în ambele sale modalități, directă sau indirectă, după cum inculpatul a prevăzut rezultatul faptei săvîrșite, urmărind producerea lui sau, deși nu-l urmărea a acceptat posibilitatea producerii morții victimei agresate, ca rezultat al acțiunii sale.

Astfel, sub aspectul laturii subiective, ca element constitutiv al componenței de infracțiune, s-a constatat cu certitudine, că inculpatul, în împrejurările stabilite, a acționat cu intenția de a omorî victima, însă, din cauze independente de voința primului, aceasta nu și-a produs efectul.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, nu echivalează cu recalificarea faptei săvîrșite, de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvîrșirea infracțiunii constatate.

Referitor la motivele invocate în apelul avocatului Burduja S. în numele inculpatului, privind încălcarea prevederilor art. 6 CEDO și art. 63, 230 și 251 Cod de procedură penală, instanța le-a apreciat ca fiind nefondate, deoarece urmărirea penală a fost desfășurată cu respectarea legii, respectiv nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, iar acțiunile organului de urmărire penală au fost efectuate în termenile procedurale legale.

Inculpatului, pe parcursul urmăririi penale, i-au fost respectate drepturile prevăzute la art. 63 alin.(2) Cod de procedură penală în faza aflării

sale în calitate de bănuît, iar pe parcursul procesului de judecată, au fost respectate drepturile prevăzute la art. 66 alin.(2) CPP, partea apărării și-a ales poziția, modul și mijloacele de apărare de sine stătător, fiind independentă și avînd posibilitate să administreze probele necesare.

Ordonanța de punere sub învinuire din 12 iunie 2014 i-a fost adusă la cunoștință lui Razlovan M., la 04 septembrie 2014, în prezența apărătorului Onea V., după care a fost reținut la 03.09.2014.

Prin raportul din 09.06.2014, organul de urmărire penală a propus punerea sub învinuire în contumacie a lui Razlovan M. în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (1) și 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu anunțarea în căutare și dispunerea investigațiilor de căutare, deoarece ultimul se ascundea.

La 12.06.2014 cînd a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire, avocatul Burduja S. nu dispunea de împuterniciri de a-l asista pe Razlovan M., deoarece contractul respectiv a fost încheiat la 09.09.2014.

Potrivit procesului-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 16.09.2014, rezultă că învinuitul Razlovan M., fiind asistat de apărătorul Burduja S., a declarat că nu are careva cereri sau obiecții, iar avocatul Burduja S. a înaintat cerere indicînd că, demersul referitor la încadrarea acțiunilor învinuitului va fi depus în Procuratura Criuleni la data de 19.09.2014, ora 10.00.

Astfel, în timpul terminării urmăririi penale, atît învinuitul, cît și apărătorul ales Burduja S. nu au contestat procedura privind punerea sub învinuire din 12.06.2014. Prin urmare, motivele invocate de apărător sînt declarative și nu au suport probatoriu.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare inculpatul și avocatul acestuia Burduja S., care au solicitat:

- inculpatul, casarea deciziei în partea condamnării în baza art. 27,145 alin. (1) Cod penal și reîncadrarea acțiunilor sale în cele ale art. 155 Cod penal, din motiv că nu a comis infracțiunea imputată.

- avocatul, casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de încetare a procesului penal.

În motivarea recursului a invocat următoarele:

1. Încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în prevederile art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, iar apariția cușitului în mîinele inculpatului nu este decît o

versiune neverificată de către organul de urmărire penală. În cadrul ședinței instanței de apel partea vătămată a declarat că, cuțitul la fața locului nu a fost depistat, iar alte obiecte în mâinile inculpatului nu a observat.

2. Instanța de apel contrar prevederilor art. 281 alin. (2) și 296 CPP, a indicat că probele administrate demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, fără a specifica în ce constau elementele calificative a tentativei de omor, învinuirea fiind subiectivă. Astfel, instanțele judecătorești nu au constatat în acțiunile inculpatului intenția de a o lipsi de viață pe Razlovan T.

Mai mult, cauzarea leziunilor corporale, care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 105 D din 07.03.2014, au fost calificate vătămări ușoare, nici de cum nu poate fi încadrată ca tentativă de omor.

3. Violarea art. 6 CEDO și art. 63 CPP la înaintarea învinuirii inculpatului. Din probele administrate rezultă că inculpatul a fost reținut la 03 septembrie 2014, unde Razlovan M. a fost asistat de apărătorul din oficiu Onea V. Ulterior, rudele inculpatului, cunoscând că ultimul este reținut, la data de 09.09.2014, au încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Burduja S., care a prezentat mandatul de împuterniciri.

Potrivit art. 66 alin. (2) pct. 5) CPP, învinuitul, inculpatul, are dreptul, din momentul punerii sub învinuire, să aibă asistența unui apărător ales de el, prevederi stipulate și în art. 6 alin. (2) CEDO.

Prin urmare, prevederile normelor date, denotă că, dacă inculpatul și-a ales apărător, serviciile apărătorului din oficiu decad din momentul prezentării de către apărătorul ales de inculpat a împuternicirilor, iar investigarea acțiunilor procedurale ulterioare, vor fi înlăptuite nemijlocit cu avocatul ales de către inculpat.

Necătfînd la faptul că apărătorul ales de inculpat, avocatul Burduja S. la 09.09.2014 a prezentat mandatul cu împuterniciri, procurorul la 12.09.2014 a emis ordonanța de punere sub învinuire și efectuează acțiuni procedurale cu inculpatul, prin audierea lui Razlovan M. în calitate de învinuit în prezența avocatului Onea V., împuternicirile căruia au decăzut la data de 09.09.2014.

Astfel, prin efectuarea acestor acțiuni, procurorul a violat dreptul inculpatului la apărare, iar potrivit prevederilor art. 66 CPP, art. 6 CEDO în coroborare cu art. 251 CPP, atrag după sine nulitatea actelor procedurale.

Totodată a fost încălcat prevederile art. 63 alin. (2) pct. 3) CPP, astfel

odată ce ordonanța de punere a persoanei sub învinuire se consideră nulă, devin nule și toate celelalte acte procesuale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea recursului declarat, pe motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, temei ce nu se regăsește în prevederile normei art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Acțiunile procesuale în cadrul cauzei penale au fost efectuate legal, nefiind admise încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual-penale, ce ar condiționa comiterea unor erori de drept. Instanța de apel corect a reținut starea de fapt și de drept, just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) și 27, 145 alin. (1) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) CPP, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursurilor declarate de inculpatul Razlovan M. și avocatul acestuia Burduja S., autorii invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 8), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că:

- hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurenți nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor menționate, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autori.

Avocatul Burduja S. în numele inculpatului a făcut referire la pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă în recurs critică încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, invocând că nu s-a constatat în acțiunile inculpatului intenția de a o lipsi de viață pe partea vătămată. Mai mult ca atât, inculpatul consideră că acțiunile sale se cuprind în dispoziția art. 155 Cod penal - amenințarea cu omor.

Din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea apelului declarat de avocat în numele inculpatului și admiterea apelului acuzatorului de stat, or, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99 - 101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute în art. 201¹ alin.(1) și 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, sub aspectul situației de *“neîntrunire a elementelor infracțiunii”*, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelurile, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, celor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, a audiat *partea vătămată Razlovan T., inculpatul Razlovan M., și verificând actele cauzei: - declarațiile martorilor Purcel I., Malai M., Malai A., Moroșanu N., - proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii, - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 04.03.2014, - actul de evaluare a condițiilor de trai a familiei Razlovan, conform căruia problema de bază este comportamentul violent a lui Razlovan M., - raportul de examinare psihologică, potrivit căreia Razlovan T. este victimă a*

violentei în familie, cu consecințe negative asupra ei și copilului minor Razlovan E., - *rapoartele de expertiză medico-legală nr. 79 D din 19.02.2014 și nr. 105 D din 07.03.2014*, potrivit căreia părții vătămate Razlovan T. i-au fost cauzate vătămări neînsemnate, iar pe episodul din 04.03.2014, victimei i-au cauzat vătămări ușoare, probe, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

După cum rezultă din conținutul recursurilor, autorii nu sunt de acord cu condamnarea lui Razlovan M. în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece nu s-a dovedit intenția acestuia de a lipsi de viață victima, iar inculpatul consideră că acțiunile lui corect urmau a fi încadrate în baza art. 155 Cod penal.

Argumentele recurenților în acest sens nu pot fi reținute, deoarece acțiunile inculpatului corect au fost calificate ca tentativa de omor a unei persoane.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul inculpatului și avocatului acestuia, precum că acțiunile lui Razlovan M. nu întrunesc elementele infracțiunii tentativei de omor, deoarece situația de fapt a fost stabilită de instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și, ca urmare, a fost stabilită o corectă determinare și constatare juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că acțiunile lui Razlovan M. au fost îndreptate spre lipsirea de viață a lui Razlovan T., care nu și-au produs efectul din cauza că a intervenit Purcel I., iar intenția inculpatului de a curma viața victimei este dovedită prin caracterul, localizarea leziunilor cauzate părții vătămate, mecanismul producerii acestora, obiectul cu care au fost produse, precum și prin declarațiile părții vătămate, a martorului Purcel Inga, raportul de expertiză medico-legală nr. 105 D din 07.03.2014, potrivit căreia la Razlovan T. au fost depistate leziuni corporale *sub formă de plăgi tăiate a fetii* (de la baza urechii drepte marginea ei de sus pînă în regiunea orbiculară din dreapta cu lungimea de 12 cm, cu hemoragie activă, arterială din artera temporală și ramificațiile ei, și o plagă tăiată cu lungimea de 6 cm) *care au fost produse cu un corp tăietor, care duc la dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămări ușoare.*

Tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă, dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională.

Astfel, inculpatul a conștientizat nu doar acțiunile pe care le-a întreprins, dar și rezultatul final al acestora, neducându-și intenția pînă la capăt numai din cauză că pînă la urmă a intervenit cet. Purcel I.

Instanța de apel corect a apreciat declarațiile părții vătămate Razlovan T. și a martorului Purcel I., care au descris amănunțit acțiunile inculpatului. Prin declarațiile respective este combătută versiunea recurenților precum că în acțiunile inculpatului lipsește intenția de omor.

Cît privește motivul invocat de inculpat în recurs, care critică aprecierea juridică a acțiunilor sale (art. 27, 145 alin. (1) CP), solicitînd calificarea acestora în baza art. 155 Cod penal – *amenințarea cu omor*, instanța de recurs îl consideră ca neîntemeiat, menționînd că, la delimitarea infracțiunilor prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) și 155 Cod penal, trebuie luate în calcul elementul subiectiv al componenței infracțiunii și toate circumstanțele de fapt ale cauzei (modalitatea consumării infracțiunii, comportamentul post-infracțional al inculpatului etc.).

Sub acest aspect, Colegiul penal conchide ca fiind juste și corecte concluziile instanței de apel că inculpatul a întreprins acțiuni materiale concrete direcționate spre intenția de a lipsi de viață partea vătămată, și anume *aplicarea multiplelor lovituri cu cuțitul, în regiunea feței*, dar nu posibilitatea reală să-și realizeze amenințarea, care pentru determinarea unui asemenea pericol este necesar ca amenințarea să-i provoace victimei temere, neliniște sau panică.

Nerecunoașterea de către inculpat că el a acționat cu intenția de a omorî victima, nu generează reîncadrarea acțiunilor acestuia în componența altei norme penale solicitate, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe care înlătură dubiul judiciar și dovedesc incontestabil legătura cauzală între fapta comisă, acțiunile inculpatului și intenția acestuia.

Afirmația recurenților, precum că instanța de apel incorect a apreciat probele cauzei, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursurilor, deoarece ca probe, acestea au fost administrate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de către instanță la modul cuvenit.

Mai mult că, aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de

către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cît privește argumentul avocatului nominalizat la pct. 6.3 din decizie, Colegiul penal conchide că nu pot fi reținute, deoarece după cum rezultă din actele cauzei, ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă la 12 iunie 2014 (f.d.93, vol.I), care la 04 septembrie 2014 a fost adusă la cunoștință lui Razlovan M. în prezența apărătorului acestuia Onea V., contra semnătură (f.d.118-119), după ce Razlovan M. a fost reținut la 03.09.2014.

Instanța ține să menționeze, că prin raportul din 09.06.2014, organul de urmărire penală a propus punerea sub învinuire în contumacie a lui Razlovan M. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (1) și 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu anunțarea în căutare și dispunerea investigațiilor de căutare, deoarece ultimul se ascundea.

Astfel, la 04 septembrie 2014 când lui Razlovan M. i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, avocatul Burduja S. nu dispunea de împuterniciri privind acordarea asistenței juridice lui Razlovan M., deoarece contractul de asistență juridică a fost încheiat la 09.09.2014 (f.d.123, vol. I).

Mai mult ca atât, potrivit art. 63 alin. (1) CPP, bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune pînă la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz:

- 1) procesul-verbal de reținere;
- 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;
- 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit.

Razlovan M. a fost reținut în baza procesului-verbal de reținere din 03 septembrie 2014 (f.d.115, vol.I), iar prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Criuleni, A. Salcuțan din 12 iunie 2014, care i-a fost adusă la cunoștință lui Razlovan M. la 04.09.2014, acesta a fost pus sub învinuire (f.d.118-119, vol.I).

În acest caz, Razlovan M., constatînd că prin aceasta i-au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale, nu a fost lipsit de dreptul de a contesta acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală judecătorului de instrucție în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală și în termenii stabiliți de această normă procesual-penală.

Potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, cu excepția prevederilor alin.(2), atrage nulitatea actului dacă au fost invocate în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Totodată, la 16.09.2014 învinuitului Razlovan M. în prezența apărătorului Burduja S. le-au fost prezentate materialele cauzei, iar după ce aceștia au luat cunoștință cu ele, apărătorul învinuitului a înaintat cerere, indicînd că, demersul referitor la încadrarea acțiunilor învinuitului va fi depus în procuratura Criuleni la data de 19.09.2014, ora 10⁰⁰, însă referitor la încălcarea prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, careva cereri sau demersuri nu au declarat, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea actelor procedurale (f.d. 128-129, vol.I).

În sensul art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Cele menționate denotă, că a fost respectat dreptul inculpatului la apărare.

Referitor la eroarea invocată prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, Colegiul penal reține următoarele.

Pct. 16) alin. (1) art. 427 CPP poate fi invocat atunci cînd norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauze similare. Acest temei este îndreptat spre unificarea practicii judiciare.

Or, se menționează că la invocarea temeiului respectiv de drept, sarcina probațiunii îi revine recurentului, care prin exemple elocvente cu referire la cauze concrete, trebuie să demonstreze faptul că instanța de recurs în cauze

similare a adoptat soluții contradictorii cu cele reținute în speță.

Mai mult, se mai reține și faptul că, în spețe care pun problema divergenței de jurisprudență, rolul Curții nu este acela de a constata din oficiu asupra căror cauze s-a aplicat diferite norme de drept, ci acestea trebuie să fie indicate expres în textul recursului, pentru a fi supuse verificării.

Totodată, în această ordine de idei este necesar de menționat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat deja în jurisprudența sa, că simpla existență a unei abordări jurisprudențiale diferite, la nivelul instanțelor naționale, asupra unor spețe similare, nu implică în mod automat o violare a dreptului la un proces echitabil. De asemenea, Curtea a admis că o unificare a jurisprudenței naționale necesită o anumită perioadă de timp, astfel încât un interval rezonabil în care coexistă mai multe soluții jurisprudențiale asupra unor situații similare, este compatibil cu dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Colegiul conchide că avocatul formal a făcut referire la pct. 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel se consideră necorespunzătoare potrivit cerințelor avute în vedere de legislator la stabilirea acestui temei de recurs.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul penal conchide, asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Razlovan Mihail și avocatul acestuia Burduja Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în cauza penală în privința lui *Razlovan Mihail Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 03 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti